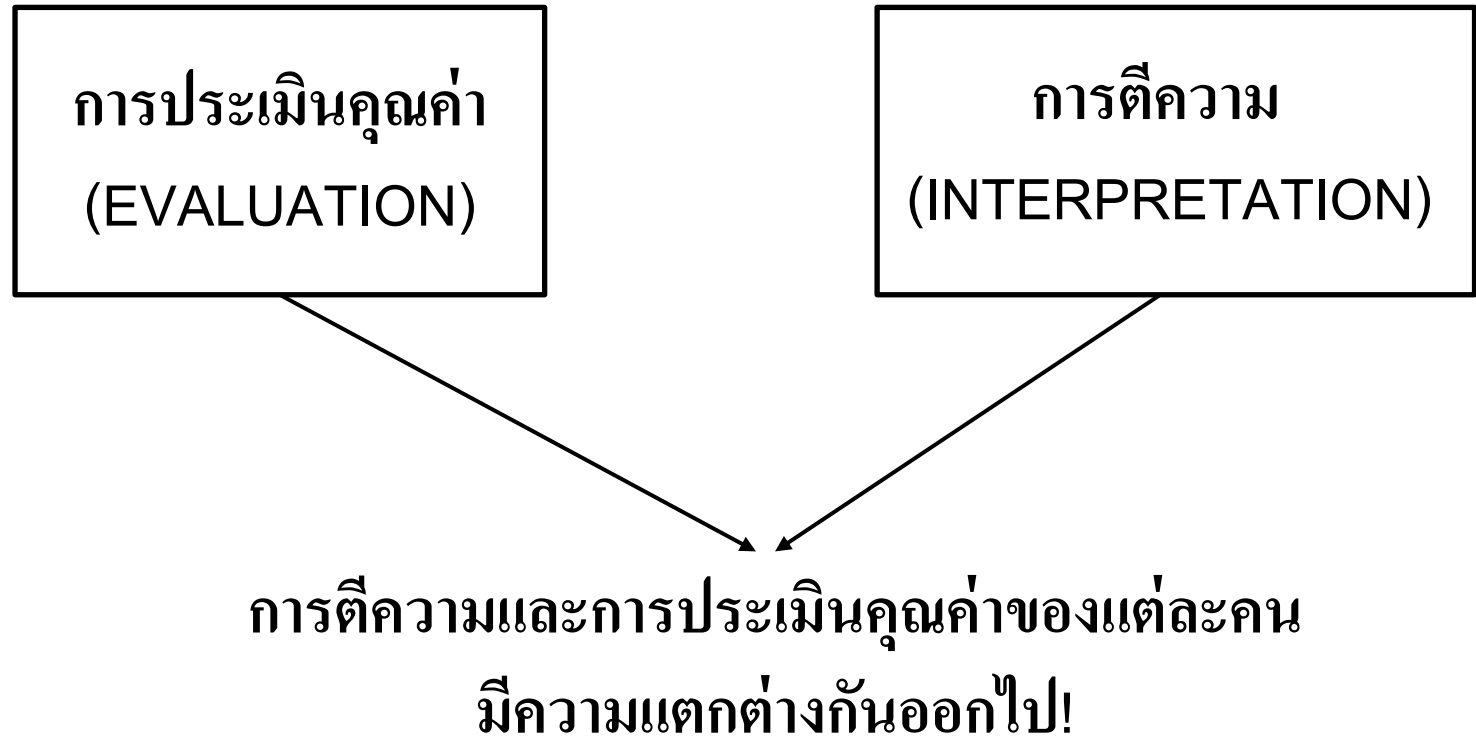

ประเภทและทฤษฎี การวิเคราะห์วิจารณ์ภาพยนตร์

รูปแบบการวิเคราะห์วิจารณ์ภาพยนตร์

การประเมินคุณค่า (EVALUATION)

- ตัดสินว่าหนังเรื่องนั้นมีคุณค่าหรือไม่ มีความดีหรือเลวอย่างไร
- การพยายามของนักวิจารณ์ที่จะคัดเลือก กลั่นกรองผลงานที่ดีและมีคุณภาพ เพื่อเป็นทางเลือกในการชมภาพยนตร์ของผู้อ่านบทวิจารณ์
- การวิเคราะห์วิจารณ์การแสดง งานสร้าง งานภาพ โครงเรื่อง เทคนิค วิธีการนำเสนอ ความสนุกสนาน ฯลฯ

Along with the Gods: The Two Worlds หนังเกาหลีมาไกลมากกก ไกลมากจริงๆ 8/10
.... Continue Reading

8/10

ALONG WITH
THE GODS

ทั้งสนุกทั้งดราม่าครบรสมาก

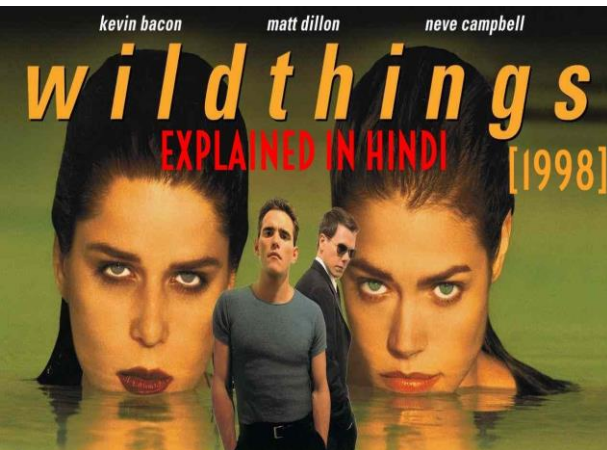
การตีความ (INTERPRETATION)

- การค้นหาความหมายของภาพยนตร์จากสัญลักษณ์
 - การพยายามที่จะทำความเข้าใจว่าผู้สร้างต้องการกล่าวถึงอะไร
-
- **Motif**
 - **Symbol**

รถไฟ - ซอมบี้ มีความหมายสื่อถึงอะไร?

โมติฟ (Motif)

เทคนิค วัตถุ หรืออาจเป็นสิ่งใดก็ตามที่ปรากฏซ้ำ ๆ อย่างเป็นระบบ
ในภาพยนตร์ โดยไม่มีความน่าสนใจหรือเกี่ยวกับตัวหนัง ซึ่งหากตัดพวกนี้
ออกไม่ทำให้เนื้อหาเสียหายแต่อย่างใด แต่เป็นความตั้งใจของผู้กำกับที่จะใส่
เข้ามาตลอดทั้งเรื่อง เพื่อให้ผู้ชมตีความ

จะเข้าไปในเรื่องนี้สื่อถึงอะไร ?

ทั้งที่เนื้อหาของหนังเกี่ยวกับครูกับลูกศิษย์ในมหาวิทยาลัย

Icon

สัญลักษณ์ที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่มันอ้างอิง
เช่น ภาพคนถูกยิง ก็คือ คนถูกยิง (ภาพกับเสียงจะสัมพันธ์กัน)

ฉากที่ตัวละครเจมส์บอนด์ยิงปืนใส่ผู้ร้าย ภาพแรกผู้ชมจะได้เห็นการ
เหนียวไกปืนของพระเอกพร้อมกับเสียงปืนดัง ตัดภาพมาภาพต่อไปผู้ชมจะเห็น
ภาพผู้ร้ายนอนตายกับพื้นพร้อมกับมีเลือดไหลนองทั่วพื้น เป็นต้น

Index

สัญญาณที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่มันอ้างถึง แต่ไม่เหมือนกับสิ่งนั้นทีเดียว เช่น มีเสียงปืน และเสียงคนร้องด้วยความเจ็บปวด แสดงว่า เขาคนนั้นถูกยิง (โดยที่เราไม่เห็นภาพ) ผู้ชม จะไม่ได้เห็นภาพนั้น อาจจะเป็นภาพอื่นถูก เข้ามาแทน แต่ผู้ชมก็สามารถรับรู้ได้ว่าผู้ร้าย ตายแล้วจากเสียงปืนที่ดังจากการเหนียวไก ของตัวพระเอก(ภาพกับเสียงจะไม่สัมพันธ์ กัน แต่ผู้ชมรับรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

Symbol

สัญลักษณ์ที่ให้ความหมายถึงสิ่งที่มันอ้างถึง โดยอาศัยข้อตกลงทางวัฒนธรรม กรณีถ้าเป็นฉากตัวละครบอนด์ใน007 ยิงปืนใส่ผู้ร้าย หากจะวิเคราะห์ถึง Symbol ในที่นี้ก็คือ ปืน หมายถึง อาวุธชนิดหนึ่งที่มีไว้ต่อสู้เพื่อปกป้องตนเอง หรือ มีไว้เพื่อฆ่าสิ่งมีชีวิต จัดเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงถึงความรุนแรงและอันตราย

- **Natural Symbol**
- **Literary Symbol**

- **Natural Symbol**

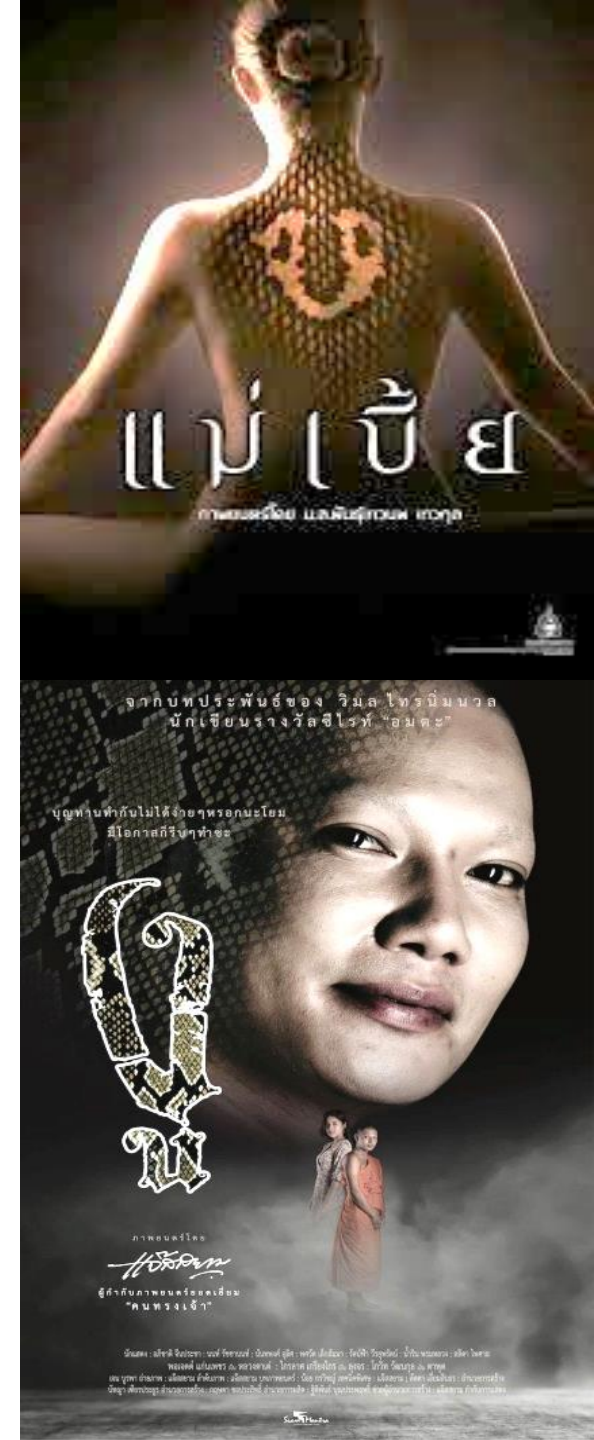
สัญลักษณ์อันเป็นที่เข้าใจของคนโดยทั่วไป
เป็นสิ่งที่เมื่อใช้แล้ว สังคมเห็นและเข้าใจตรงกัน

“งู” ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทย

เรื่อง แม่เบี้ย (2558) และงู (2563)

ในที่นี้จะหมายถึง สัตว์ที่มีพิษร้ายแรง

ถือเป็นตัวละครหนึ่งที่สำคัญในภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องนี้

- **Literary Symbol**

สัญลักษณ์ที่ใช้ในงานประพันธ์เรื่องหนึ่ง ๆ
การนำ“งู” มาปรากฏในภาพยนตร์ไทยทั้ง 2 เรื่อง
แม่เบี้ย (2558) และงู (2563)

หมายถึง อำนาจ เจ้าเล่ห์ พิษภัยที่อยู่ในจิตใจของตัวละคร เป็นต้น

หน้า|ต้น ฮาซิมะ โปรเจกต์

“ไม่ดี...มีแต่การใช้เสียงดัง...ดูเซซ...แม้แต่คนดูผู้อ่อนประสบการณ์ก็ยังเขาออกว่าภาพที่จะได้เห็นต่อไปจะเป็นอะไร”

ข้อความข้างบนเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงความเห็นต่อ “ฮาซิมะ โปรเจกต์” โดยเจ้าของความเห็นดังกล่าวเป็นนักวิจารณ์รุ่นเดียวกัน (แต่เนื่องจากเป็นรุ่นที่ทีละคน ผมจึงเรียกเขาว่าที) ด้วยความที่เป็นนักวิจารณ์อย่างน้อยก็มีหลักเกณฑ์และแนวทาง (รวมถึงไม่บรรทัด) ความเห็นที่แสดงออกมาจึงน่ารับฟัง

ความเห็นของเขามิใช่น้อยที่ทำให้ผมเกิดความคาดหวังอย่างหนึ่งต่อหนัง หรือถ้ากล่าวอย่างตรงไปตรงมาก็คือมีส่วนในการลดความคาดหวังลงไปพอสมควร

อย่างไรก็ตาม ถ้าผมรับฟังและเชื่อทั้งหมด ผมคงจะไม่ดูหนังเรื่องนี้

อย่างน้อย ผมยังเชื่อว่าเราอาจมีหลักเกณฑ์บางอย่างร่วมกัน และบางอย่างที่แตกต่าง อาจใช้ไม้บรรทัดคนละเบอร์ หรือต่างมาตรา

ก่อนกล่าวถึงเนื้อหนัง ขอนำไปพิจารณาการสร้าง “หน้าหนัง” ของ “ฮาซิมะ โปรเจกต์” ซึ่งจะด้วยความตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ภาพหลักที่ใช้บนโปสเตอร์ ภาพกลุ่มวัยรุ่นชนเมืองแถวนี้มีฉากคือเป็นฉากหลัง ทำให้ผมคิดว่า เป็นหนังวัยรุ่นญี่ปุ่น (ที่คนญี่ปุ่นสร้าง ใช้ดาราดูญี่ปุ่น และพูดภาษาญี่ปุ่น) และรู้สึกว่ามีลักษณะที่ดึงดูดความสนใจ

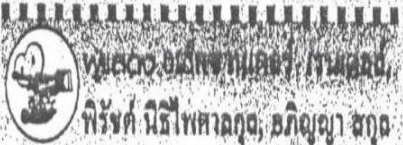

โปรเจกต์ หมายเลข 1

และด้วยภาพดังกล่าว ผมเพิ่งจะรับรู้ว่า เป็นหนังไทยที่คนไทยกำกับฯ ใช้ผู้แสดงนำไทย และพูดภาษาไทยเป็นหลัก ก่อนหน้าหนังจะฉายไม่กี่วัน

เมื่อได้ดูหนัง ขอมริบว่ามีบางประเด็นที่ผมเห็นด้วยกับความเห็นของเพื่อนนักวิจารณ์ แต่ก็มึบางประเด็นที่เห็นต่าง

ที่เห็นตรงกันก็คือ เรื่องการใช้เสียงประกอบและดนตรี ซึ่งกลายเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ตกใจ (ไม่ใช่หนักแล้ว) เสียงดนตรีบางช่วงก็ดังจนแทบจะหลุดออกมาจากจอ (นั่นหมายความว่าได้ทำหน้าที่เกินกว่า

เพลง...อมยิ้ม...เรน... พิศาล... นิสิต... อดิ... สก... เจริญ... สุชา... มานะ... เจริญ... เมฆ... พุท... ปิยะ... รุ...

ที่ควรจะเป็น) ส่วนเรื่องเซซนั้น เข้าใจว่าเขาน่าจะหมายถึงการเล่นกับความรู้สึกคนดูโดยใช้วิธีเดิมๆ ซึ่งตรงนี้ผมเห็นว่าจะต้องอาศัยวิธีการแบบที่เห็นสำหรับหนังแนวนี้ ไม่มีทางอื่น

สำหรับประเด็นที่เห็นต่าง ผมว่าหนังไม่ถึงขั้นแยจนต้องหลีกเลี่ยงหรือใช้คำว่า “ไม่ดี” อย่างหนักแน่น อย่างน้อยก็มีความพยายามที่จะผูกเรื่องให้มันซับซ้อน แม้ไม่ถึงกับเป็น “การหักมุมแห่งปี” แต่ด้วยความพยายามในแง่การเล่าเรื่อง

จุดเด่นของหนังเรื่องนี้ คือ สถานที่ซึ่ง

เป็นต้นเหตุของเรื่อง ภาพเกาะร้างที่มีตึกสูงดูเปลี่ยวร้าง ลึกลับ และแฝงความรู้สึกลอกหลอน ช่วยสร้างบรรยากาศของขวัญได้

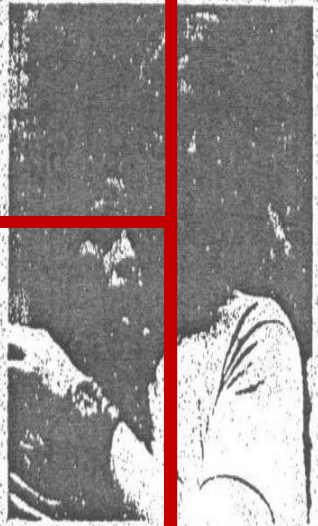
แต่ข้อด้อยก็คือ มีการใช้ประโยชน์จากสถานที่แห่งนี้มากเกินไป เมื่อเป็น ฮาซิมะ โปรเจกต์ แล้วก็น่าจะอาศัยสถานที่ให้มากกว่าเพียงแคให้ตัวละครมาถ่ายรายการแล้วกลับบ้าน แล้วให้มันตามไปลอบที่เมืองไทย โดยมีแค่ภาพแทรกเป็นระยะ

อีกอย่างที่ก็คือ การแสดงของผู้แสดง

นำ โดยเฉพาะในฉากรวมกลุ่ม ดูแล้วสามารถรับรู้ได้ถึงบรรยากาศและความสัมพันธ์แบบเพื่อน (ส่วนแบบอื่นๆ เช่น เรื่องรักนั้นยังไม่ชัดเจน และไม่ทำให้เชื่อ)

กล่าวโดยสรุป หนังไม่ถึงกับ “ไม่ดี” แต่ก็ไม่เท่ากับหน้าหนัง โดยเฉพาะจากภาพโปสเตอร์ (ซึ่งดูดี ก้าวหน้า และเป็นสากล)

กฤษดา

ทฤษฎีการวิเคราะห์วิจารณ์ภาพยนตร์

1. Formalist Criticism : รูปแบบนิยม

2. Auteur Criticism : ประพันธ์กร

3. contextual criticism : เนื้อหาของภาพยนตร์กับบริบทสังคม

3.1 Marxist Criticism ทุนนิยมและชนชั้น

3.2 Feminist Criticism สตรีนิยม

3.3 Escape from freedom หนีจากเสรีภาพ

1. Formalist Criticism :รูปแบบนิยม

- การวิเคราะห์วิจารณ์ผ่าน “เทคนิคการนำเสนอ” และ องค์ประกอบงานสร้าง
- สามารถบอกได้ว่าผู้สร้างต้องการสื่อสารแก่นความคิดใดบ้าง
- สามารถเข้าใจความหมายและจุดประสงค์ของการใช้เทคนิคนำเสนอในเรื่องนั้น
- สามารถเห็นเทคนิคที่ผู้สร้างเลือกใช้อย่างโดดเด่นเข้าใจจุดมุ่งหมายการเลือกใช้

SCHINDLER'S LIST

เด็กชายยิวหนีการจับกุมทหารนาซีในค่ายกักกัน
ลงไปบ่ออุจจาระ โดยที่ฉากหลังมืดสนิท
แต่เน้นแสงกระทบที่ใบหน้าเด็ก

การจัดแสงลงมาที่ใบหน้าเด็ก แต่ฉากหลังมืด
บ่ออุจจาระ ฉากนี้ต้องการสื่อถึงอะไร ?

1. Formalist Criticism :รูปแบบนิยม

- การวิเคราะห์วิจารณ์ผ่าน “เทคนิคการนำเสนอ” และ องค์ประกอบงานสร้าง
- สามารถบอกได้ว่าผู้สร้างต้องการสื่อสารแก่นความคิดใดบ้าง
- สามารถเข้าใจความหมายและจุดประสงค์ของการใช้เทคนิคนำเสนอในเรื่องนั้น
- สามารถเห็นเทคนิคที่ผู้สร้างเลือกใช้อย่างโดดเด่นเข้าใจจุดมุ่งหมายการเลือกใช้

PSYCHO

ฉากพนักงานธนาคารสาวขโมยเงินจากธนาคาร
แอบมาพักที่โรงแรม เธอหยิบเงินมานับข้าง
กระจกที่ไม่เต็มบาน มีผู้เล็กๆติดอยู่บนกระจก
ทำให้เห็นตัวเธอในกระจกไม่เต็มตัว

ผู้กำกับจงใจให้กระจกส่องตัวเธอไม่เต็มตัว
มีอะไรคิดไว้ที่กระจก ต้องการสื่อถึงอะไร?

1. Formalist Criticism :รูปแบบนิยม

- การวิเคราะห์วิจารณ์ผ่าน “เทคนิคการนำเสนอ” และ องค์ประกอบงานสร้าง
- สามารถบอกได้ว่าผู้สร้างต้องการสื่อสารแก่นความคิดใดบ้าง
- สามารถเข้าใจความหมายและจุดประสงค์ของการใช้เทคนิคนำเสนอในเรื่องนั้น
- สามารถเห็นเทคนิคที่ผู้สร้างเลือกใช้อย่างโดดเด่นเข้าใจจุดมุ่งหมายการเลือกใช้

- ผู้กำกับตั้งใจจากสีแดง และใช้ภาพเหวี่ยงตลอดทั้งเรื่อง

-
- สีแดง และการใช้ภาพเหวี่ยงตลอดทั้งเรื่อง สื่อถึงอะไร?

2. Auteur Criticism : ทฤษฎีประพันธ์กร

- ผู้กำกับภาพยนตร์” เป็นเจ้าของผลงานที่สำคัญของภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ
- การที่บุคลิกลักษณะไปมีอิทธิพลต่อรูปแบบของภาพยนตร์จนเหมือนเป็นลายเซ็นต์หรือตราประทับของผู้กำกับที่อยู่ในภาพยนตร์หลายเรื่องที่ผ่านมา

3.contextual criticism : เนื้อหาของภาพยนตร์กับบริบทสังคม

การวิจารณ์โดยอิงกับเรื่องราวทางสังคมวิทยาผ่านเนื้อหา
เพราะภาพยนตร์ไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่อย่างโดดเดี่ยว
หากแต่คือผลผลิตของสังคม หรือกระบวนการทางสังคม

3.1 Marxist Criticism ทฤษฎีนิยมและชนชั้น

3.2 Feminist Criticism สตรีนิยม

3.3 Escape from freedom หนีจากเสรีภาพ

3.contextual criticism : เนื้อหาของภาพยนตร์กับบริบทสังคม

3.1 Marxist Criticism ทุนนิยมและชนชั้น

โครงสร้างสังคมกับอำนาจทางการเมืองและโลกของนายทุน
ทำให้เกิดชนชั้นต่าง ๆ ที่มีบทบาทในสังคม

3. contextual criticism : เนื้อหาของภาพยนตร์กับบริบทสังคม

3.2 Feminist Criticism : สตรีนิยม

ความพยายามวิเคราะห์ของกลุ่มสตรี
กับระบบคิดของสังคมที่มีผู้ชายเป็นศูนย์กลาง
เหตุเพราะการถูกเอาเปรียบและไม่ได้ได้รับความเสมอภาค

3.contextual criticism : เนื้อหาของภาพยนตร์กับบริบทสังคม

3.3 Escape from freedom หนีจากเสรีภาพ

มนุษย์ได้เสรีภาพมาแล้วกลับมีความรู้สึก
หนีไปจากเสรีภาพ เนื่องจากมนุษย์กลัว
ความว่าเหวที่จะต้องเผชิญโลกอยู่อย่าง
โดดเดี่ยว จำต้องแลกความเป็นอิสระของ
ตนเองกับการได้ถูกนับเข้าในหมู่คณะ
และตามผู้นำอย่างไม่ต้องคิด

ออกแบบ
ชุดมณฑล รุ่งเจริญสุขยิ่ง

ชั้นนี้
สุวรรณเมธานนท์

26 ธันวาคม 62
ในโรงภาพยนตร์

ภาพยนตร์โดย นวพล อำนวยรัตนกุล

การวิเคราะห์วิจารณ์ภาพยนตร์ โดยอ้างอิง 5 ทฤษฎี

- **Formalist Criticism**
- **Auteur Criticism**
- **Marxist Criticism**
- **Feminist Criticism**
- **Escape from freedom**

สัดส่วนภาพที่ใช้ในหนังคือสัดส่วนภาพ 3:2 (หรือ 1.5:1)
เพราะเหตุใดผู้กำกับเลือกใช้ขนาดภาพนี้ตลอดทั้งเรื่อง เขาต้องการสื่อถึงอะไร?

อ่าวทุกที

ถึงอย่างไร ก็ไม่ให้เหลือเธอ

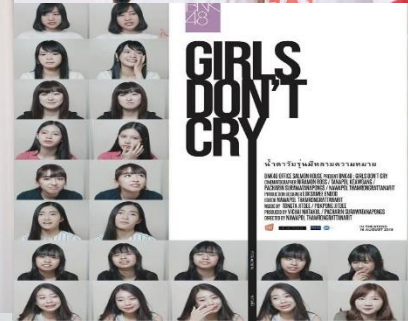
วิเคราะห์วิจารณ์ภาพยนตร์ : Auteur Criticism

A FILM BY NAWAPOL

Die Tomorrow

ON NETFLIX / 1 MARCH 2020
NETFLIX

มีสิ่งใดหรืออะไร ที่เหมือนกันที่ปรากฏอยู่ในผลงานของนวพลที่ผ่านมา
จึงจำเป็นต้องศึกษาและรับชมผลงานทุกเรื่องที่ผ่านมาของผู้กำกับด้วย

การวิเคราะห์วิจารณ์ภาพยนตร์ Marxist Criticism

เหตุใดจีนอยากจะขายเป็ยโน?
เป็ยโนแทนนัยยะอะไรกับระบบทุนนิยม?

การท้งของเก่าแลกกับของใหม่
สะท้อนความเป็นทุนนิยมได้อย่างไร?

เหตุใดจีนจึงต้องการห้องใหม่
ความเป็นMinimal
สะท้อนความเป็น
ทุนนิยมได้อย่างไร?

อ่าวทุกทั้ง

ถึงอย่างไร ก็ไม่ให้เหลือเธอ

การวิเคราะห์วิจารณ์ภาพยนตร์ Feminist Criticism

ตัวละครเพศหญิงในเรื่องนี้ แต่ละคนมีบทบาทและความสำคัญอย่างไร
ที่ช่วยให้หนังได้ขับเคลื่อนไปจนจบเรื่อง?

ข่าวทุกทีง

ทีงอย่างไร **บ** ไม่ให้เหลือเธอ

ทำไมจินถึงไม่อยากอยู่บ้านหลังเดิม?

การวิเคราะห์วิจารณ์ภาพยนตร์ Escape from freedom

ทำไมจินถึงอยาก MOVE ON คนเก่า?